Signature and Name of Invigilator

1. (Signature) ____________________

   (Name) ____________________

2. (Signature) ____________________

   (Name) ____________________

Roll No. | | | | | | | | |

(In figures as per admission card)

Roll No. ____________________

(In words)

Test Booklet No.

D—8506

PAPER—III

KONKANI

Time : 2½ hours] **[Maximum Marks : 200**

Number of Pages in this Booklet : **32** Number of Questions in this Booklet : **26**

Instructions for the Candidates

1. Write your roll number in the space provided on the top of this page.
2. Answers to short answer/essay type questions are to be given in the space provided below each question or after the questions in the Test Booklet itself.

   No Additional Sheets are to be used.
3. At the commencement of examination, the question booklet will be given to you. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as below :
   (i) To have access to the Test Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal and do not accept an open booklet.
   (ii) **Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to pages/questions missing or duplicate or not in serial order or any other discrepancy should be got replaced immediately by a correct booklet from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the question booklet will be replaced nor any extra time will be given.**
4. Read instructions given inside carefully.
5. One page is attached for Rough Work at the end of the booklet before the Evaluation Sheet.
6. If you write your name or put any mark on any part of the Answer Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, you will render yourself liable to disqualification.
7. You have to return the Test booklet to the invigilators at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall.
8. **Use only Blue/Black Ball point pen.**
9. **Use of any calculator or log table etc. is prohibited.**
10. **There is NO negative marking.**

परीक्षार्थियों के लिए निर्देश

1. पहले पृष्ठ के ऊपर नियत स्थान पर अपना रोल नम्बर लिखिए।
2. लघु प्रश्न तथा निबंध प्रकार के प्रश्नों के उत्तर, प्रत्येक प्रश्न के नीचे या प्रश्नों के बाद में दिये हुये रिक्त स्थान पर ही लिखिये।

   इसके लिए कोई अतिरिक्त कागज का उपयोग नहीं करना है।
3. परीक्षा प्रारम्भ होने पर, प्रश्न-पुस्तिका आपको दे दी जायेगी। पहले पाँच मिनट आपको प्रश्न-पुस्तिका खोलने तथा उसकी निम्नलिखित जाँच के लिए दिये जायेंगे जिसकी जाँच आपको अवश्य करनी है :
   (i) प्रश्न-पुस्तिका खोलने के लिए उसके कवर पेज पर लगी सील को फाड़ लें। खुली हुई या बिना स्टीकर-सील की पुस्तिका स्वीकार न करें।
   (ii) **कवर पृष्ठ पर छपे निर्देशानुसार प्रश्न-पुस्तिका के पृष्ठ तथा प्रश्नों की संख्या को अच्छी तरह चैक कर लें कि ये पूरे हैं। दोषपूर्ण पुस्तिका जिनमें पृष्ठ / प्रश्न कम हों या दुबारा आ गये हों या सीरियल में न हों अर्थात किसी भी प्रकार की त्रुटिपूर्ण पुस्तिका स्वीकार न करें तथा उसी समय उसे लौटाकर उसके स्थान पर दूसरी सही प्रश्न-पुस्तिका ले ले। इसके लिए आपको पाँच मिनट दिये जायेंगे। उसके बाद न तो आपकी प्रश्न-पुस्तिका वापस ली जायेगी और न ही आपको अतिरिक्त समय दिया जायेगा।**
4. अन्दर दिये गये निर्देशों को ध्यानपूर्वक पढ़ें।
5. उत्तर-पुस्तिका के अन्त में कच्चा काम (Rough Work) करने के लिए मूल्यांकन शीट से पहले एक पृष्ठ दिया हुआ है।
6. यदि आप उत्तर-पुस्तिका पर अपना नाम या ऐसा कोई भी निशान जिससे आपकी पहचान हो सके, किसी भी भाग पर दर्शाते या अंकित करते हैं तो परीक्षा के लिये अयोग्य घोषित कर दिये जायेंगे।
7. आपको परीक्षा समाप्त होने पर उत्तर-पुस्तिका निरीक्षक महोदय को लौटाना आवश्यक है और इसे परीक्षा समाप्ति के बाद अपने साथ परीक्षा भवन से बाहर न लेकर जायें।
8. **केवल नीले / काले बाल प्वाईंट पैन का ही इस्तेमाल करें।**
9. **किसी भी प्रकार का संगणक (कैलकुलेटर) या लाग टेबल आदि का प्रयोग वर्जित है।**
10. **गलत उत्तर के लिए अंक नहीं काटे जायेंगे।**

KONKANI

कोंकणी

PAPER—III

प्रश्न-पत्र—III

NOTE: This paper is of two hundred (200) marks containing four (4) sections. Candidates are required to attempt the questions contained in these sections according to the detailed instructions given therein.

नोट : हें प्रस्नपत्र दोनशीं (200) गुणांचे. हांतुंत चार (4) विभाग आसात. दिल्ल्या सुचोवण्यांक धरुन दर एका विभागाच्या प्रस्नांच्यो जापो बरोवंच्यो.

SECTION - I

खण्ड—I

Note : This section contains five (5) questions based on the following poem. Each question should be answered in about thirty (30) words and each carries five (5) marks.

(5x5=25)

नोट : सकल एक कविता दिल्या. तिचेर आधारुन पांच (5) प्रस्न विचारल्यात. दर एका प्रस्नाची जाप सुमार तीस (30) उतरांनी बरोवची. दरेका प्रस्नाक पांच (5) गुण दवरल्यात.

(5x5=25)

नाटक पळोवप आनी नाटक पारखप वेगळें. आमीं मनशाक पळयता, ताका पळयलो म्हण आमीं ताका पारखूंक शकना. नाटकाचे पारखणेचेंय तशेंच. नाटक पारखितलो जाल्यार नाटकाच्या भितरल्या अंतरंगांत आमकां देंवचें पडटलें. नाटकाची पारखणी करतना कांय कस आमकां थारावचे पडटले. अर्थांत हे कस मानवी संस्कृतिनूच धहयल्यान. ताका शेंकडयांनी वर्सां जालीं. एका शेंक ड्याआदीं आशिल्ले कस आतां जशाचे तरो उरुंक नात. देखून आज आमी हे कस लावन आयचें नाटक पारखुपाचो येत्न केलो तरी फायच्या नाटकाखातीर फायचे मानवी संस्कृतिचे वेगळे सुधारीत कस आसूं येतात.

नाटक हो एक साहित्य प्रकार आसा अशें म्हणचेपरस तो एक दृक् आनी श्राव्य प्रकार आसा अशें म्हणप चड योग्य. नाटकाचें बाबतींत पळोवप आनी आयकप ह्यो दोन गजाली येतात. तो एक सामुहीक आविश्कार. नाटककार, दिग्दर्शक, नट आनी प्रेक्षक हांच्या एक मेकांच्या आदारान नाटक उबें जाता. ताका लागून नाटक हें कविता, कथा, कादंबरी हांचेपरसय वेगळें थारता. सगळ्या साहित्य-प्रकारांतल्यान जिवनाचो अणभव प्रकट जाता तसो तो नाटकांतल्यान जाता. मात नाटक एके व्यक्तिपुरतें मर्यादीत उरनासतना तें एका समुहाखातीर आसता.

नाटक हाचो मूळ अर्थ अभिनय करप असो आसो. नट हें संस्कृत उतर मुळांत प्राकृतांतल्यान आयलां. मूळ उतर 'नर्त' म्हळ्यार नाचपी अशें आसा. नट म्हळ्यार अभिनय करपी, सवंग करपी; आनी नाटक म्हळ्यार

नाटकाच्या रुपान, सवंगाच्या रुपान दाखोवपी वा सादर करपी असो अर्थ रुढ जालो. 'इंग्लिशींतलें ड्रामा' हें उतर मूळ ग्रीक उतर 'ड्रन' हाचेवेल्यानूच आयलां. ताचो अर्थ टू डू - कृती करप.

भरतमुनी नाटकाचें म्हच्व सांगताना म्हणटा- "नाटक म्हळ्यार जिविताचो हारसो. नाटक मनोरंजनाचें साधन तशें नाटकावरवीं समाजप्रबोधन्य करूं येता." भरतमुनिचे धर्तेचरे ॲरिस्टॉटलय सांगता-नाटक म्हळ्यार जीवनाची अनुकृती. आज आमीं जें नाटक पळयता, तें आधुनिक स्वरूपाचें नाटक. ह्या अर्विल्ल्या नाटकाक देशी आनी परदेशी अशी अडेच हजार वर्सांची परंपरा आसा. देशी नाट्यपरंपरेंन भास, कालिदास, शूद्रक, भवभूती आदी नाटककाराचें दायज आमकां लाबलां. हें आमचें निजी दायज. तेच बराबर ग्रीक आनी रोमन रंगमाचयेचे परंपरेनूय आमचे भारतीय रंगमाचयेचें नांव चड फाकिवंत जालें तें तांगेले 'इडिपस कॉम्प्लेक्स' हे खातीर.

1. 'पारखणी' आनी 'पळोवणी' ही 'वेकळीं' अशें बरोवपी कित्याक म्हणटा ?

2. नाटकाक ‘दृक्’ आनी ‘श्राव्य’ म्हणपाची कारणां बरयात.

3. ‘नाटक म्हळ्यार सांधिक आविश्कार’ हें विधान पटोवन दियात.

4. ‘नाटक’ ही संकल्पना भारतीय आनी पाश्चात्य समीक्षकांनी कशी विस्कटावन सांगल्या?

5. ‘आजची कोंकणी रंगमाची आदल्या संस्कृत वा ग्रीक बुनयादीचेर उबी आसा’ उता-याच्या आदारान तुमचे सादक - बादक विचार बरयात.

SECTION - II

खण्ड—II

Note : This section contains fifteen (15) questions each to be answered in about thirty (30) words. Each question carries five (5) marks.

(5x15=75)

नोट : ह्या विभागांत पांच-पांच (5-5) गुणांचे पंदरा (15) प्रस्न आसात. दरेका प्रस्नाची जाप सुमार तीस (30) उतरांनी बरोवंची.

(5x15=75)

6. 'कथा साहित्य म्हळ्यार दुस-या पांवडयावेलो साहित्य प्रकार' ह्या विधानाचेर भासाभास करात.

7. ‘नवें’ ह्या महाबळेश्वर सैलाच्या कथेची मध्यवर्ती कल्पना स्पश्ट करात.

8. नूतन साखरदांडे ह्या कवयित्रीच्या कवितेंतल्यान उगतें जाल्लें भावविश्व देखीसयत स्पश्ट करुन बरयात.

9. शशांक सिताराम ह्या एकांकी लेखकाच्या बरपावळीच्यो विशेशतायो खंयच्यो ?

10. 'निमित्ताक कारण' ह्या नाटकांतल्या 'बाळू' ह्या पात्राची कथानकाच्या विकासांतली अपरिहार्यता स्पश्ट करात.

11. 'तिच्या मरणाउप्रांत' ह्या नवलिकेंतल्या मुखेल पात्रांचें विशेश सभावगुण बरयात.

12. कोंकणी नवलकथाकारांतल्या खंयच्याय एका बरोवप्याच्या लेखनशैलीचे विशेश विस्कटावन बरयात.

13. कोंकणी लोकवेदाचो अभ्यास करोरीतीन करुं येता ?

14. जे.बी. मोराइश हांच्या 'भितरलें तूफान' ह्या काव्य-झेल्याच्या शीर्शकाची सार्थकताथ पटोवन दियात.

15. एक भास दूसरे भाशेकउल्यान उतरां उश्णीं कित्याक घेता ?

16. शब्द शक्ती म्हळ्यार कितें ? तिचे प्रकार खंयचे ?

17. ‘ओथांबे’ ह्या निबंद झेल्यांतल्यान बरोवप्याचो जिविताविशींचो नदरेकोण कसो दिसता ?

18. करुण रसाविशीं तुमचे विचार बरयात ?

19. साहित्य समीक्षा आनी साहित्याचें आस्वादन ह्या संकल्पनां मदले भेद स्पश्ट करात.

20. तियात्राच्या मळावेलें तोमाझीन कार्दोझ हांचे योगदान कसलें आसा ?

SECTION - III

खण्ड—III

Note : This section contains five (5) questions from each of the electives / specialisations. The candidate has to choose only one elective / specialisation and answer all the five questions from it. Each question carries twelve (12) marks and is to be answered in about two hundred (200) words.

(12x5=60)

नोट : ह्या विभागांत दर एका ऐच्छिक उप-विभागाचेर पांच-पांच (5) प्रस्न आसात. तांतलो खंयचोय एक उप-विभाग वेंचून काडून तांतल्या पांचूय प्रस्नांच्यो जापो बरोवंच्यो. दर एका प्रस्नाक बारा (12) गुण दवरल्यात. दर एका प्रस्नाची जाप सुमार दोनशी (200) उतरांनी बरोवंची.

(12x5=60)

Elective - I

ऐच्छिक—I

21. पोर्तुगीज गोंयां थवेंच्या आदी गोंयातल्या कोंकणीची स्थिती कशी आशिल्ली ? विस्तारान बरयात.

22. १६ व्या शेंकडयातल्या कोंकणी रामायणाच्या काव्यात्मक गुणांविशीं तुमचीं मत्तां विस्कटावन बरयात.

23. प्रताप नायक हांणी संपादित केल्ल्या '१६ व्या शेंकडया-आदलें महाभारतः आदिपर्व' ह्या ग्रंथाच्यो भाशिक विशेशतायो सांगात.

24. १६ व्या शतमानांत लोकवेदांतल्यान घोळपी रामायणांतल्यान दिसपी रामाचें चरित्र विवेचात.

25. मुलकी महाभारतांतल्या खंयच्याय दोन कथांचेर भाशाशैलीच्या नदरेन उजवाड घालात.

OR / वा

Elective - II

ऐच्छिक—II

21. '१७ व्या शतमानांतल्या बरपावळीन कोंकणी भाशेतलें सुवर्णयुग आयलें' ह्या विधानाचेर भासाभास करात.

22. 'संत आंतोनीची अचर्यां' ह्या ग्रंथातलीं कांय अचर्यां तुमच्या उतरांनी वर्णून बरयात.

23. 'वनवाळ्याचो मळो' ह्या कृतीतच्या भाशेचे खंयचें विशेश तुमकां दिसतात ?

24. कोंकणी भाशेक व्याकरणिक बुनयाद दिवपाचें काम १७ व्या शतमानांतल्या खिस्ती मिशनरींनी कशे रीतीन केलें ?

25. 'देवाची एकांग्र बोलणी' ह्या ग्रंथाच्या भाशेंतली काव्यात्मकताथ देखीसयत वर्णन करात.

OR / वा

Elective - III

ऐच्छिक—III

21. कोंकणीत, आपजीण ह्या साहित्यप्रकाराक फावो तितलो चंवर २० व्या शतमानांत किल्याक येवंक पावलो ना? कारणां दियात.

22. कोंकणीतल्या भोंवडेवर्णनात्मक बरपावळीचो नियाळ थोडे भीतर बरयात.

23. चरित्र लेखनाच्यो विशेशतायो सांगून कोंकणीतल्या खंयच्याय एका चरित्रकृतीचो नियाळ थोडेभितर बरयात.

24. 'भोंवडे वर्णनांतल्यानय बरोवप्याची व्यक्तिनिश्टताथ दिसता' ह्या विधानाचेर भासाभास करात.

25. 'श्रीपाद रघुनाथ देसाय हांचो 'कोंकणी-कोंकणी शब्दकोश' आनी पांडुरंग भांगी हांचो 'कोंकणी शब्दसागर' हे दोन ग्रंथ म्हळ्यार कोंकणी शब्दकोशांच्या इतिहासातले मेलाचे फातर'. विधान स्पश्ट करात.

SECTION - IV

खण्ड—IV

Note : This section consists of one essay type question of forty (40) marks to be answered in about one thousand (1000) words on any of the following topics. This question carries 40 marks.

(40x1=40)

नोट : ह्या विभागांतल्या तिनां भितरल्या खंयच्याय एका विशयाचेर निबंद बरोवंचो. निबंदाक चाळीस (40) गुण दवरल्यात. निबंद सुमार एक हजार (1000) उतरांचो आसचो.

(40x1=40)

26. वैश्विकताय आनी कोंकणी संस्कृतायेचो फुडार.

OR / वा

कोंकणीतलो म्हजे आवडीचो साहित्य प्रकार

OR / वा

कोंकणीतलें एकांकी लेखन.

FOR OFFICE USE ONLY							
Marks Obtained							
Question Number	Marks Obtained	Question Number	Marks Obtained	Question Number	Marks Obtained	Question Number	Marks Obtained
1		26		51		76	
2		27		52		77	
3		28		53		78	
4		29		54		79	
5		30		55		80	
6		31		56		81	
7		32		57		82	
8		33		58		83	
9		34		59		84	
10		35		60		85	
11		36		61		86	
12		37		62		87	
13		38		63		88	
14		39		64		89	
15		40		65		90	
16		41		66		91	
17		42		67		92	
18		43		68		93	
19		44		69		94	
20		45		70		95	
21		46		71		96	
22		47		72		97	
23		48		73		98	
24		49		74		99	
25		50		75		100	

Total Marks Obtained (in words) ....

(in figures) ....

Signature & Name of the Coordinator ....

(Evaluation) Date ....